

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng Chủ Nhật, ngày 15/02/2025.

PHẬT PHÁP VẤN ĐÁP

BÀI 178

Phật pháp nói tâm phải như hư không và dung lượng của tâm phải rộng lớn như pháp giới. Chúng ta hãy quán chiếu tâm lượng của mình đã đang mở rộng được đến đâu? Tâm người giống như một chiếc van tự động, mở ra rồi vẫn có thể tự động khép lại. Việc kiểm điểm, quán chiếu hằng ngày sẽ phát hiện được mức độ nhỏ dần của tâm. Phải rất nỗ lực, không ngừng tinh tấn, phải bơi thuyền ngược nước mới có thể duy trì được tâm rộng lớn. Chỉ cần ngưng tay chèo một lúc là chiếc thuyền sẽ trôi ngược, nghĩa là tâm đang khép lại.

Việc mở rộng tâm là khó nhưng dù khó cũng phải làm. Nhiều đời nhiều kiếp tâm của chúng ta bị bó hẹp trong “*cái ta*” và “*cái của ta*”, không thể dung chứa thêm một thứ gì. Văn hóa dân tộc Việt Nam được truyền từ nhiều đời đến đời ông bà chúng ta có câu: “*Bánh ít đi bánh quy lại. Con ăn thì hết người ăn thì còn. Lá lành đùm lá rách*”.

Hòa Thượng nói mở được tâm lượng thì mới có thể hồi hướng được cho các oan gia trái chủ. Lúc này, họ sẽ trở thành hộ pháp chứ không đối đầu. Họ luôn ở bên cạnh chờ cơ hội phục vụ cho chính oan gia của mình. Mở rộng tâm lượng là trong cuộc sống thường ngày, mọi thứ đều là dành cho chúng sanh. Ngay đến việc chúng ta thành Phật cũng vì chúng sanh mà thành Phật. Đây mới là “*tâm bao thái hư, lượng khắp pháp giới*”.

Hòa Thượng khẳng định: “*Ăn uống, ngủ nghỉ là vì chúng sanh mà ăn uống, ngủ nghỉ chứ không vì ta nữa. Đoạn ác tu thiện là vì chúng sanh mà đoạn ác tu thiện. Phá mê khai ngộ cũng là vì chúng sanh mà phá mê khai ngộ*”, nhờ đó mà chúng ta mới tinh tấn, nỗ lực hơn. Người có tâm rộng lớn phải luôn nhớ đến lời dạy của Hòa Thượng rằng: “*Bạn chậm đi một ngày thành tựu thì chúng sanh thêm một ngày đau khổ*”.

Nếu chúng ta không mở tâm từ những việc làm nhỏ, từ những khởi tâm động niệm nhỏ hay từ trong ý niệm nhỏ nhất thì sẽ không đạt được tâm rộng mở. Do đó, chúng ta phải luôn xét trong hành động tạo tác, trong khởi tâm động niệm của mình có “*vì người khác mà lo nghĩ*” hay vẫn đang “*vì ta và vì cái của ta*”.

Nếu đạt được tâm lượng rộng mở đầy đủ thì thành Phật, đạt được thấp hơn thì thành Bồ Tát. Nếu chẳng đạt được phần nào thì làm phàm phu. Trong bài giảng giải về Kinh Vô Lượng Thọ, Hòa Thượng nói rằng chúng ta làm được những điều Phật dạy trên Kinh Vô Lượng Thọ ở mức 30% thì đạt hạ phẩm hạ sanh, 40% thì đạt hạ sanh trung phẩm và 50% thì đạt hạ phẩm thượng sanh. Có lẽ, chúng ta, chỉ có thể đạt được một

trong ba phẩm hạ sanh này. Vì sao? Vì chúng ta xét lại tâm lượng của mình mới thấy chỉ đạt được ở mức độ đó.

Cho nên phải quán chiếu để mở rộng tâm lượng, để phát hiện lúc nào tâm bó hẹp giống như con tằm tự cuốn tơ quanh mình, càng ngày càng kín mít. Điều gì đang cuốn chúng ta vậy? Đó là “*tự tư tự lợi, danh vọng lợi dưỡng*”, hưởng thụ “*năm dục sáu trần*” và “*tham sân si ngạo mạn*”. Những thứ này đang cuốn chặt lấy chúng ta, khiến không thể nghĩ đến ai.

Trước đây tôi từng đi nhập liệm cho một người, quần áo của người này toàn đồ mới nên nếu đem chôn thì lãng phí. Tôi khuyên là nên đem đi tặng thì người con hoảng hốt mà thốt lên rằng: “*Bình thường Mẹ con chẳng cho ai cái gì đâu! Bây giờ mà cho là Mẹ con đi đòi lại đấy!*” Người Mẹ này đã nằm liệt giường gần nửa năm, lưng lở loét và đã có một lỗ thủng, chảy nước hôi thối. Đây là biểu hiện của tâm tham lam bòn xén, ảo danh ảo vọng, chỉ hưởng thụ năm dục cá nhân. Người này đã không mở rộng tâm lượng khi còn sống để rồi cuối cùng, đến cái thân cũng phải xả bỏ mà ra đi. Mọi thứ đều không thể giữ lại, thân thể và quần áo đẹp đều mang đi thiêu hết.

Tôi từng chứng kiến nhiều chiếc xe tang đang chạy bình thường nhưng cứ đến gần nhà hỏa thiêu thì nhất định không chạy nữa. Tuy thế, những thanh niên nhà quảng gạt xe sang một bên và cùng nhau khiêng quan tài để đưa vào nhà hỏa thiêu. Điều kỳ lạ là các chiếc xe ngay sau đó vẫn nổ máy và hoạt động bình thường được. Cho nên đây là sự chấp trước nghiêm trọng của người mất.

Ngược lại với sự chấp trước, tham lam bòn xén, mở rộng tâm lượng là con đường đi sáng suốt, rộng thênh thang cho chúng ta trong đời này và đời sau. Nếu sống với tâm nhỏ mọn, ích kỷ, ky bo sẽ khiến bản thân và mọi người xung quanh cảm thấy túng bách, bó chặt. Hãy sống với tâm rộng lớn để nhẹ nhàng hơn! Cá nhân tôi, từ rất lâu đã đang thực hành việc này. Suy nghĩ đầu tiên trong ngày của tôi luôn là xem hôm nay mình có thể giúp ích được gì cho người khác không?

Trong những câu chuyện người xưa để lại đã minh chứng cho sự thay đổi ngoạn mục nhờ mở rộng tâm lượng. Đó là câu chuyện của Viên Liễu Phàm, sau khi ông nghe lời Vân Cốc Thiền Sư nên ngày ngày tích thiện. Kết quả là ông cải tạo được vận mệnh vượt ngoài suy nghĩ của con người. Từ một người không có tuổi thọ, không có số mạng làm quan chức, không có con trai nối dõi, ông đã trở thành người sống với thọ mạng dài, được làm quan huyện và có hai con trai.

Nếu chúng ta một ngày làm nhiều việc thiện, khởi suy nghĩ đều vì lợi ích cho người thì vận mạng của chúng ta chắc chắn sẽ thay đổi. Điều thay đổi tốt nhất là sẽ không còn ở cõi Ta Bà mà chắc chắn đủ điều kiện để vãng sanh Thế giới Tây Phương Cực Lạc. Tâm càng rộng thì phước càng lớn, lại càng có thể dung chứa được tất cả. Tuy rằng

chúng ta chưa đạt được việc này nhưng chúng ta cần phải biết để dụng tâm, hướng tâm mình đến đó.

Đạo lý, phương pháp đã rõ ràng nên chúng ta cứ theo đó mà làm. Nếu làm không tốt, không đạt được tiêu chuẩn thì đọa lạc là điều không có gì là ngạc nhiên. Hòa Thượng đã chỉ dạy rằng chúng ta làm y hệt như lời Phật dạy trên Kinh Vô Lượng Thọ đạt mức 30% thì hạ phẩm hạ sanh. Cụ thể hơn, chúng ta xét xem mình làm được bao nhiêu phần của “*Năm giới, 10 Thiện, Tứ Vô Lượng Tâm và phước thứ nhất trong Tịnh nghiệp Tam phước*”?

Để có thể làm được đạt mức độ cao thì chỉ cần mở rộng tâm lượng! Mọi bảo tàng vô giá, mọi năng lực siêu phàm sẽ đều từ nguồn tâm này mà phát ra. Nhiều người không tin mà cho rằng phải học thật nhiều. Hòa Thượng chỉ dạy chúng ta chỉ học ở một phương diện, một mức độ nào đó, còn mọi thứ đều có sẵn trong nguồn tâm của mình. Phật nói trong Kinh Hoa Nghiêm rằng mỗi chúng ta đều có “*trí tuệ không cần thầy*”. Khi nào tâm thanh tịnh đạt đến mức độ nhất định thì có thể khai mở được trí tuệ này.

Một khi đã mở rộng được tâm lượng, luôn “*vì chúng sanh mà lo nghĩ*” thì mọi chướng ngại sẽ hết. Oan gia trái chủ không còn đối đầu mà làm hộ pháp cho chúng ta. Ngược lại, tâm “*tự tư tự lợi*” khiến các oan gia trái chủ thêm phần căm ghét mà rủ bè lũ đến gây phiền phức. Nhà của người giàu keo kiệt mà cháy thì không ai muốn cứu, nhưng nếu ai cũng được lợi từ việc giàu có của họ thì khi cháy, ai cũng muốn xông vào giúp đỡ.

Có người từng hỏi Hòa Thượng rằng: “*Kính bạch Hòa Thượng, có nhất định phải đặt bài vị cho oan gia trái chủ nhiều đời hay không ạ? Và thỉnh Bồ Tát Địa Tạng làm chứng minh thì mới có thể tiêu trừ được oan gia trái chủ nhiều đời nhiều kiếp một cách triệt để phải không? Đường như ở nơi đây không có cách làm này phải không ạ?*”

Hòa Thượng trả lời: “***Không thể tiêu trừ được đâu. Bạn muốn tiêu trừ họ thì họ sẽ vẫn là muốn đến để tiêu trừ bạn. Vậy thì đấu tranh, chiến tranh sẽ bùng phát. Ở nơi đây, tại Công đức đường của cư sĩ Lâm, hằng năm, thường cố định tổ chức pháp hội siêu độ để cúng dường cho bài vị của oan gia trái chủ.***

“*Một số vị pháp sư chủ trì pháp hội từng được tham dự lớp bồi dưỡng nên có thể hiểu được đạo lý và phương pháp làm thế nào để siêu độ. Họ cũng từng vì mọi người mà giảng khai thị. Ngoài vị pháp sư đàn chủ giảng khai thị còn phối hợp với đạo tràng của cư sĩ Lâm, mỗi ngày đều giảng Kinh. Tập hợp các công đức như vậy để hồi hướng thì công đức siêu độ mới có kết quả.*

“*Bạn lập bài vị để siêu độ cho oan gia trái chủ thì đây vẫn chỉ là hình thức, quan trọng nhất là bạn phải hiểu được đạo lý và phương pháp làm. Từ nơi nội tâm mình, bạn phải xác quyết rằng cả đời này sẽ không vì chính mình nữa mà vì sự an định, phồn vinh của xã hội, vì thế giới hòa bình, vì mọi người được hạnh phúc. Chỉ*

cần bạn phát ra tâm này thì đôi bên đều được lợi! Chân thật là Chư Phật hoan hỷ, long thiên thiện thần hỗ trợ!”

Hòa Thượng từng dạy rằng muốn hồi hướng công đức cho oan gia trái chủ thì phải mở rộng tâm lượng, chuyển tâm “*tự tư tự lợi*” thành tâm “*vì người lo nghĩ*” thì mới có đầy đủ phước báu hồi hướng. Ngài khẳng định có những chuyện chúng ta đã quên nhưng oan gia trái chủ vẫn không quên, nên họ tìm đến để gây chuyện. Việc này chỉ dừng lại khi chúng ta đã hồi tâm chuyển ý, biết mở rộng tâm lượng.

Đó là ngay đến việc ăn uống ngủ nghỉ hay đoạn ác tu thiện của chúng ta cũng phải là “*vì chúng sanh*” mà ăn uống ngủ nghỉ, mà đoạn ác tu thiện. Hay là đáng ra chúng ta được hưởng thụ nhiều một chút thì chúng ta không hưởng mà để dành phước báu ấy cho người thiếu thốn. Người xưa từng nói: “*Nhịn một hai bữa tiệc tùng để dành cho người nghèo đói. Đồ cũ không dùng cho đi vẫn còn hữu dụng!*” Chúng ta làm việc ác thì chúng sanh đau khổ còn làm việc thiện thì chúng sanh được nương nhờ.

Hệ thống chúng ta, năm ngoái, đã dừng việc tổ chức các lễ hội tri ân để dành tiền đó cứu giúp đồng bào đang chịu khổ nạn do thiên tai bão lũ. Làm với tâm chân thành thì oan gia trái chủ tìm đến chúng ta để làm gì? Họ tìm đến để cản trở chúng ta hay sao? Họ làm vậy thì có gánh vác nổi trách nhiệm không? Chắc chắn là không gánh vác nổi, họ sẽ không dám cản trở.

Nếu chúng ta dụng tâm “*tự tư tự lợi*” thì oan gia sẽ tìm đến để đòi món nợ năm xưa, do đó mà chúng ta sống và ra đi trong sự khổ sở, trong tâm oán hận. Thế là oan oan tương báo, oán thù chồng chất! Oan gia không vui, chúng ta cũng khổ, đôi bên đều khổ. Để hóa giải, Hòa Thượng dạy chúng ta phải biết phát tâm vì người, không vì mình thì đôi bên đều có lợi.

Chúng ta hãy chọn điều cùng vui chứ không nên chọn điều cùng khổ. Việc này là khó vì mọi người cho rằng như thế sẽ không có lợi. Nếu đó là khoản lợi của chúng ta thì lợi sẽ không mất. “*Trong vòm trời này, không sót lọt một mảy bụi*” kể cả ai đó lấy mất thì phần lợi vẫn sẽ quay trở lại không cách này thì cách khác. Ngược lại, khoản lợi đó không phải là của chúng ta, nếu chúng ta tranh dành hay chiếm lấy thì thứ đó rồi cũng sẽ ra đi.

Hòa Thượng nói: “***Nếu chúng ta gặp được người có tâm cảnh mở rộng như vậy, chúng ta cũng sẽ khởi lên tâm thành kính từ tận đáy lòng, bội phục sát đất. Cho dù có những hiềm khích nhỏ thì chúng ta cũng không dám giữ ý niệm báo thù. Bởi vì họ đã vì xã hội làm nhiều việc từ thiện, họ làm các việc giống như chúng ta đã làm, cho nên, quý thần (tức là oan gia trái chủ) cũng hiểu được và cũng sẽ muốn làm việc tốt. Đó chính là tùy hỷ công đức.***” Thay vì tìm đến để đòi món nợ xưa thì các oan gia trái chủ sẽ đến để tùy hỷ công đức, giúp người hoàn thành việc thiện, đem lợi ích cho nhiều người.

Sự phân tích của Hòa Thượng đầy đạo lý, từ đó chúng ta hiểu nguyên nhân vì sao chúng ta có chướng ngại, vì sao không thể làm được những việc tốt đẹp? Nguyên nhân là do trong tâm chúng ta có “*tự tư tự lợi*”. Nếu không có “*tự tư tự lợi*”, mọi việc chúng ta làm hoàn toàn chỉ là “*vì lợi ích cho mọi người*” một cách chân thật, hợp tình, hợp lý, hợp pháp thì việc đó sẽ thành công. Ngược lại, không hợp tình, không hợp lý, không hợp pháp thì sẽ không có kết quả tốt đẹp.

Phật Bồ Tát chỉ là dạy bảo cho chúng ta, long thiên thiện thần chỉ thành toàn cho chúng ta, phần còn lại sẽ xuất phát từ nội tâm của chính mình. Cho nên tâm làm chủ, tâm tạo tác. Tâm ấy có thể đưa chúng ta đến thiên đường hoặc vào địa ngục. Việc cầu Phật, Bồ Tát, Thánh Thần sẽ không cầu được. Nếu cầu được thì Phật Bồ Tát không phải là Phật Bồ Tát. Các thần ban phước được thì đó cũng phải là các thiện thần. Nếu không phải là thiện thần thì chúng ta mang nợ họ, đến lúc họ đòi nợ, chúng ta không thể trả được. Cho nên, hãy quay về nội tâm mình, hãy mở rộng tâm lượng mỗi ngày một lớn hơn. Nhờ mở rộng tâm lượng mà có thể làm việc như một vị “*siêu nhân*”./.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!